41702 - Haccın derhal yerine getirilmesinin gerekliliği

Soru

Hac yapmaya gücü yeten kimsenin, haccı, birden fazla yıl ertelemesi câiz midir?

Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

Hac yapmaya gücü yeten ve haccın farz oluşunun bütün şartları kendisinde toplanan kimsenin, derhal hac yapması gerekir. Haccı ertelemesi (sonraya bırakması) câiz değildir.

İbn-i Kudâme -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

"Kendisine hac farz olan ve hac yapmaya imkân bulan kimsenin, haccı derhal edâ etmesi gerekir. Haccı geciktirmesi câiz değildir.

Nitekim İmam Ebu Hanife ve İmam Mâlik , Allah Teâlâ'nın şu emri gereğince böyle demişlerdir:

[وَلِلهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلاً وَمَن كَفَرَ فَإِنَّ اللهَ غَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ] سورة آل عمران من الآية: 97 ...

"Yoluna gücü yetenlerin Beytullah'ı haccetmeleri, Allah'ın insanlar üzerindeki bir hakkıdır.Kim de (haccın farz oluşunu) inkâr ederse, bilsin ki Allah, âlemlerden (onun haccından ve diğer amellerinden) müstağnîdir." (Âl-i İmrân Sûresi: 97)

Emir, derhal yerine getirilmeyi gerektirir.

Abdullah b. Abbas'tan rivâyet olunduğuna göre, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

[مَنْ أَرَادَ الْحَجَّ فَلْيَتَعَجَّلْ.] رواه أحمد وأبو داود وابن ماجه

"Kim, hac yapmak isterse, acele etsin (acele davransın)." (Ahmed, Ebu Davud ve İbn-i Mâce).

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- başka bir rivâyette şöyle buyurmuştur:

مَنْ أَرَادَ الْحَجَّ فَلْيَتَعَجَّلْ؛ فَإِنَّهُ قَدْ يَمْرَضُ الْمَرِيضُ، وَتَضِلُّ الضَّالَّةُ، وَتَعْرِضُ الْحَاجَةُ. [رواه أحمد وابن ماجه وحسمه الألباني في صحيح ابن ماجه]

"Kim, hac yapmak isterse, acele etsin (acele davransın). Çünkü hakkında hastalık takdir olunan kimsenin hastalığı onu hacdan alıkoyabilir, malı kaybolabilir veya başına bir şey gelebilir."(Ahmed ve İbn-i Mâce. Elbânî, 'Sahih-i İbn-i Mâce'de hadisin hasen olduğunu belirtmiştir.)

"Emir, derhal yerine getirilmeyi gerektirir" sözünün anlamı: Dînen mükellef olan kimsenin, kendisine emrolunan şeyi, yapma imkânına sahip olunca, onu derhal yerine getirmesi gerekir, demektir. Özürsüz olarak onu geciktirmesi câiz değildir.

Değerli âlim Muhammed b. Salih el-Useymîn'e -Allah ona rahmet etsin-:

"Haccın derhal edâ edilmesi mi gerekir? Yoksa bu konuda gevşek davranılabilir mi?" diye sorulmuş, bunun üzerine o, bu soruya şöyle cevap vermiştir:

"Doğru olan görüşe göre haccın derhal yerine getirilmesi gerekir.Beytullah'ı hacca gücü yeten insanın haccı geciktirmesi câiz değildir. Aynı şekilde -belirli bir zaman veya sebep ile sınırlı olmadıkça- bütün şer'î farzların da derhal yerine getirilmesi gerekir." (Fetvâvâ İbn-i Useymîn; c: 13, s: 21).